

Izhaja vsako soboto zjutraj.

Uredništvo „Zarja“ je v Trstu
ulica del Fabbri, št. 2, III.
Tja je treba nasloviti vse roko-
pise, ki naj se objavijo v listu.Rokopisi se ne vračajo. —
Nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo.Poštno - hramiličnega računa
št. 64439.

ZARJA

Upravništvo „Zarja“ je v Trstu
ulica delle Poste št. 9. Spre-
jema naročnino, inserate in
reklamacije. Naročnina „Zarja“
je za vse leto naprej po pošti
K 6. — za pol leta K 3.

Posamezne številke po 6 vin.

Cena inseratom je 10 vin. za
enostopno petit vrsto. Pri več-
kratnem objavljenju primeren
popust.

Bolj na globoko!

Sedaj, ko se vedno bolj širi snovanje naših katoliških izobraževalnih društev, se nam zdi primerno opomniti na klic, ki ga je postavil pisec „Velikega momenta“ na konec svojega razmišljanja: Ne samo bolj na široko, ampak tudi, in še posebej, bolj na globoko! Kaj hočemo s tem reči?

„Vera je bila zvezda-vodilnica in tolažnica našemu ljudstvu od nekdaj. Vera ga je tolažila in krepila, da je vzdržalo, da je vztrajalo tudi v ravnokar končanem boju. Saj smo slišali od ljudi mnogokrat: „Zavoljo vere gremo voliti“. „Saj bi ne šli“ — so govorili večkrat, bodisi zaradi pomanjkanja politične zavednosti, bodisi naveličani od večnih potov na volišča, — „ampak zavoljo vere gremo“. Ta politični boj je bil že dosedaj deloma verski boj. In vera je bila, ki je v tem boju zmagala. „To je zmaga, katera premaga svet, naša vera“.

In ljudstvo naše še bolj globoko in trdno zasidrati v močnem skalovju Cerkve katoliške in vere krščanske, ga utrditi in poglobiti v pobožnem krščanskem življenju — to je naša naloga v bodoče.

Le potem, če bo naše ljudstvo globoko verno, bo tudi zanesljivo; in le potem smemo upati, da bo uspeh ki smo ga zdaj s tolikimi težavami pridobili, trajen, da bo zmaga, zdaj srečno izvojevana, ostala za vse case. Ako tega ne — časi se izpreminjajo in ljudje se izpreminjajo z njimi — nekega dne bi lahko prijadrili zopet čisto nekam drugam, kakor smo pa nameravali . . . (Velik mom. str. 29).

Do tega pa ne sme priti. Zato je pa prav, da v svojem katoliškem društvenem gibanju med ljudstvom od časa do časa za hip postojimo in cilj ter namen svojega delovanja trezno in mirno prevdarimo. V svetem navdušenju, ki se kaj rado loti človeka v snovanju vedno novih društev, se kaj lahko pozabi, da treba iti ne le bolj na široko, ampak tudi bolj na globoko.

In to, je, na kar hočemo danes tu opozoriti. Nikar ne glejmo v svoji mladi organizaciji v mestu in po deželi samo na to, da ustanovimo prav veliko društev in da imajo ta društva prav veliko članov. To je sicer lepo, kjer je, pa vendar ni to še vse. Bolj globoko! Glejmo v prvi vrsti na to, da imajo vsi člani naših izobraževalnih društev pravega krščanskega duha, ki se kaže v res krščanskem brezmadežnem življenju. Drugače bi naša društva le hirala, dokler ne bi izhirala. Naša društva naj imajo brezmadežne mladeniče in brezmadežna dekleta. Brez tega ne bo iz naših društev nič prida, temveč privozarili bi tja, kamor so pripeljali našo mladino po tolikih letih „delovanja“ dosedanjih ljudskih voditelji v svojih takozvanih narodnih društvih. Ti njihovi uspehi so taki, da ne morejo biti ne oni sami, še najmanj pa krščanski slovenski stariši ponosni na nje!

To je menda končno prisililo svobodomiselnice, da so spoznali to svojo slabo stran. „Dolžnost je“, pravijo „za vsakega naprednega človeka, da se bojuje proti nenravnosti. Splošno se pri nas pod imenom ateist, brezverec, frampton itd. misli izprijenega človeka. Ta predsodek moremo vničiti le s tem, da živimo pravno. Ni nikake svobode, ki bi opravičevala razbrzdanost in podlost. Svoboda sama se zelo maščuje nad onimi, ki jo zlorablajo, kajti kmalu jo izgube in postanejo sužnji svojih strasti“.

Mi torej nismo svobodni v tem smislu, da delamo vse, kar hočemo. Je zakon v nas . . . Svobodomiselnost ne opravičuje, niti ne podpira nenravnosti. Hočemo pravno mladino. Ni resnica, da je vzdržljivost nezdrava . . .

Lepo piše k temu klicu svobodomiselnice v puščavi „Mladost“ v št. 4 tek. leta. :

„Nas to seveda le veseli. Zakaj silno žalostno je gledati mladino, ki gazi po blatu umazanega življenja, streže strastem in pohujšuje ter kvari še druge. In taka je svobodomiselnost. Njej je vsa svoboda le svoboda za razbrzdanost življenja. Rdečica mora udariti človeku v lice, če gleda in poslušata take svobodomiselnice fantaline, kako govore in se vedo, brez sramu, brez poštenja, ali celo svobodomiselnice deklin-

kako se brezsravno reže brezsravnim besedam, kakor da so izšle iz zavrnjenih velikomestnih beznic. Nas zares veseli, da svobodomiselnice sami že spoznavajo, da tak rod ne more prinesiti srečne prihodnosti. Popolnoma prav imajo: Mi hočemo pravno mladino, ki bo zdrava v nazorih in dejanjih, in zato v imenu pravnosti n v imenu naroda in družbe zahtevamo od mladine, da se zaveda svoje dolžnosti, da ne greši zoper svojo mladost, zoper svojo veselo mlado silo, zoper svojo bodočnost, ampak da se ohrani zdravo, duševno in telesno. Trdna volja vodi k zmagi!“ To je pametna beseda, in svobodomiselnice vidijo, da jim ne odrekamo priznanja, kadar ga zaslužijo. Tudi to jim priznamo, da je največkrat nenravnost kriva pomanjkljiva vzgoja doma in v šoli. Iz nevednosti, iz napačnih predstav o življenju in njega skrivnostih, a zlasti pohujšana zablodi slabo vzgojena mladina na umazana pota. In ko se dobro zave, je tolikrat že skoraj prepozno, „ker so prej mlado otroško dušo obvladale druge mamljive sile“.

Če nas pa veseli, da so se tudi svobodomiselnice zavzle za čisto življenje, moramo pa vendar izpovedati, da bo njih trud zastoj, ali vsaj toliko kakor zastoj.

Krščanstvu je čisto življenje nekaj lepega, vzvišenega, posvečenega. Najlepsi vzori človeštva so obenem tudi vzori brezmadežnega življenja. Da bi Bog pokazal človeštvu vso lepoto in ljubeznivost neomadeževane čistosti, je združil v najlepši izmed Evinih hčera, v Mariji, z materinstvom devištvo: Mati Božja — Devica! Krščanstvo podaja tudi silne nagibe k brezmadežnemu življenju: čistost je ljuba Bogu in ljudem, greh sovraži Bog in ga tudi ljudje, četudi ne v obraz, obsojajo; s čistostjo se človek izpopolnjuje za krepostno življenje in srečno večnost, z grehom zapravlja mladost in večnost. Krščanstvo nudi tudi pomočke: molitev, zatajevanje, zakramente, zlasti „zakrament častih src“, sv. obhajilo.

Svobodomiselnice pa so zavrgli vse to: Boga in večnost, zakramente in molitev, pravno lepoto in krepost. Njim je vse le natura, ta svet, to življenje. Kaj torej nudijo svobodomiselnice mladini za brezmadežno življenje? Pravijo, da je v nas zakon, pravijo, da je mladina dolžna živeti pravno. Kakšen zakon? kakšna dolžnost? Njih odgovor je: „zakon samoohrane“, „dolžnost samoohrane“. Po tem, pravijo, „se sodi dobra in slaba stran naših dejanj“.

V tem se kaže vsa onemoglost svobodomiselnice. To čuti, da je nenravno življenje nekaj protinaravnega in protipostavnega, a ko ga vprašate zakaj, ne ve drugega odgovora, kakor to, da je zdravju škodljivo. Onemoglo svobodomiselnice! In če nenravnost kdaj ni škodljiva zdravju? in če kdo že itak ni zdrav? in če komu zdravja ni mar? če kdo hoče uživati življenje, a potem, če ni drugače, uničiti ga? — Kaj poreče svobodomiselnice? Nič, ker nič ne more! Posmrtnost taji, na to se torej ne more sklicevati; Boga zanikuje, božjih postav torej za njega ni; v dušo ne veruje, svobodne volje potemtakem tudi ne priznava. Svobodomiselnice

človek ni nič več kakor žival, ki jo gonijo slepi nagoni; pustite torej človeka, da živi kakor žival po živalskih nagonih. Kaj je greh? kaj je prešeštvo? kaj je bestialnost? Svobodomiselnice ni nič, če ni zdravju škodljivo. Če pa je komu več za uživanje kakor za zdravje, za tega ni celo nič!“

To je baš ona velika pomanjkljivost vsake vzgojne struje, ki ni vseskozi in praktično krščanska. Hoče (če res hoče) vzgojiti vzor-človeka, vzgoji pa žival, ker zunaj krščanstva nima človek ne zadostnih nagibov, ne zadostnih pripomočkov za čisto življenje.

To torej imejmo v svojih izobraževalnih društvih pred očmi, pa bomo v uspehi zadovoljni, ker jih ne bomo toliko šteli po številu, kolikor več po kakovosti. Če že svobodomiselnice občutijo nekam britko nenravnost svojih privržencev in klientov, kaj bomo mi manj ponosni na svoj beli prapor? Ga li sme kdo izmed naših mladeničev ali deklet umazati? Nikdar! Zato kličemo z „Mladostjo“: „Ponočnjake in pohujšljivce ven! Naša organizacija bode vzvišena, kakor so vzvišeni njeni krščanski vzori, bodi čista, kakor pogled v nedolžno oko!“

Bolj na globoko tedaj! Dne 19. t. m. se bodo zastopniki naših izobraževalnih društev v Dolini sešli na posvetovanje, kako prirediti pozneje enkrat večji shod vse naše organizacije in tako zanesti kaj več ognja in navdušenja v tužno Istro, ker nas čaka velika, neobdelana njiva. Prav tako, da le ne pozabimo delati bolj na globoko, ko se nam nudi prilika delati bolj na široko! V tem smislu želimo posvetovanju najboljši uspeh.

Praktične uvedbe v teologičnem semenišču.

Duhovnik se mora pečati — poleg raznih drugih reči — večkrat tudi z vprašanji iz umetnosti. Saj je posebno na deželi, in ne redkokrat tudi v manjših mestih, duhovnik edina oseba, ki more kaj govoriti o teh rečeh; pač duhovnik kot upravitelj cerkve tudi mora reči svojo sodbo zlasti pri raznih popravkih, koje bi hoteli nekateri današnji „dekoraterji“ in „slikarji“ urediti „bolj po svoje“, ne glede na slog in čas, v katerem je sezidano cerkveno poslopje.

Mati in otroci se spogledajo, kaj to pomeni, in pogledajo očeta, kaj mu je naenkrat. Oče Martin pa pravi: „Ljuba Mina, pogled tega gospodiča, le dobro ga pogledaj, saj je tvoj sin Francelj, oni otrok, o katerem smo mislili za trdno, da ga je odnesla voda. Bogat trgovec in plemenit mož ga je vzel za svojega sina. In Francelj, ali kakor se sedaj imenuje, Danilo, bo kmalu mogel podpirati svoje brate in sestre ter svojim starišem pripraviti veselo lepo starost“.

In oče Martin jim je pripovedoval na dolgo in široko, kako je rešil pes otroka.

„Pa, kaj pravim, pes ga je rešil?“ pravi oče Martin. „Res, zvesta žival je to; a rešil je otroka Bog, brez čegar vednosti niti vrabec ne pade raz streho. Vsemodremu Bogu je bil zvesti pes samo orodje, s katerim je rešil otroka. Njemu, usmiljenemu Očetu vseh ljudi, se moramo zahvaliti, njega moliti“. — Svečano tiho je bilo v sobi in par trenutkov si slišal samo ihtenje in mogel videti gorke solze; hvaležna srca so govorila z Bogom in se klanjala čudoviti Modrosti.

Sedaj se Danilo ni mogel več premagovati. Priserčno je objel svojo mater in jo pritisnil k sebi in poljubovala sta se in jokala in topila v neizmerni sladki radosti. In tudi oba brata in sestre vse po vrsti je iskreno pozdravil. In Martinova nova hiša še ni videla toliko sreče in blaženosti in radosti, odkar se je dvignila iznad razvalin stare hiše.

S početka so se Danilo ter brata in sestre gledali nekako plaho in boječe, zlasti za to se mu niso upali približiti se, kar se jim je zdel preimeniten. Kar v glavo jim ni šlo, da je to njih brat. Danilo je bil jako lepo in lično oblečen, kakor imenitni gospodje iz

sta iz vinograda videla psa in prišla na travnik pogledat, kaj to pomeni. Starejšemu Juriju se je kar za malo zdelo, da ga Pazi ni več poznal, ko ga je vendar kot otroka imel tako silno rad.

Še se čudijo psu in ugibajo, kako je prišel le sem, kar se oglasi veseli glas pošnega roga. Vsi se ozro na cesto. Po vasi gori drdra v diru pošna kočija in se ustavi pred Martinovo hišo. „No“, pravi Mina, „kaj pa je spet to? Postiljen se je gotovo zmotil! Kdo naj bi se pa pripeljal tako imenitno k nam?“ Tako govori sama s seboj in gre krog vogla proti hišnim vratom, koder je obstala kočija.

Prvi skoči iz kočije Martin. Veselo ga pozdravi, a brž ji postane obraz resen in glas trd: „Za božjo voljo Martin, kaj ti je vendar padlo v glavo? S posebno pošto se voziš, in kakor vidim, ves nov si od nog do glave? Ne, to je pa že preveč! Pa tako lepo drago obleko si kupiš? Tudi Pazi ima nov lep ovrtnik s tvojim imenom; kdo ve, kje si staknil psa, in gotovo si veliko plačal zanj? Kaj ni škoda denarja? Pa si res varčen gospodar! Kaj ti je mar denar zmešal glavo? No, le zapravljaj, boš kmalu pognal svojo dedščino, zapravljivec! Pa še smeješ se mi?“

Martin je en čas kakor začuden poslušal zgovorno Mino, a vedno bolj so mu usta lezle narazen na smeh, slednjič reče mirno: „No, Mina, sedaj je pa dosti te plohe! Le nehaj že enkrat! Počakaj, da ti naštejemo denar in videla boš, da ne manjka ne vinarja. Potlej se pa kregaj, če hočeš“. To reče in gre v hišo s postiljonom, ki je nesel velik kovčeg.

To je Mini zaprlo usta. Kar sapa pa ji je zaprlo, ko vzame Martin iz kovčega težko vrečo in strese denar na mizo. „Mati nebeška!“

zakliče Mina in oči se ji zasvetijo, „toliko denarja še nisem videla, kar živim. Saj menda vendar ne sanjam“, to reče in si mane oči. „Pa povej vendar, odkod imaš to lepo novo obleko, in koliko si dal zanj?“

Martin je bil dobre volje, zato veselo odgovori: „Pa to še ni vse! Tudi ti, Mina, in otroci, boste dobili novo obleko“. In začel je razkladati blago na mizo, za mater malo bolj temno blago, za hčeri blago bolj svetle barve in zraven čipk in trakov, tudi blaga za obleko obeh sinov je izvelkel in velik zavoj lepega, belega platna. Miza je bila premajhna, da bi bil mogel vse te reči razložiti. Mina je kar strmela in slednjič spregovori: „Ne, to je pa že preveč! Odkod imaš vendar vse to krasno blago? Povej, sicer mi zastane pamet!“

„Glej, ljuba Mina“, reče Martin in pokaže na Danila, „to vse vam prinaša moj potni tovariš“.

IX.

Otroci in stariši so srečni.

Danilo je stal med tem časom za vrati. Mati in otroci so ga radi veselja komaj opazili in se niso prav nič zmenili zanj. On pa se je veselil iz vsega srca živahne radosti svoje ljube matere, rudečeličnih sester in čvrstih bratov. Mina ga je šele na poziv svojega moža nekoliko pogledala bolj natanko in rekla: „Kaj praviš? Ta mladi, imenitni gospodič nam prinaša vse te lepe stvari? I kdo pa je vendar?“

Oče Martin je bil dosedaj izvanredno vesel in šegav. A sedaj je postal resen. Počasi, mirno in slovesno je rekel: „Poslušajte in čudite se in molite sveto previdnost božjo!“

LISTEK

Povodenj.

Iz spisov Krištofa Šmida, prosto poslovenil Fr. Salezij.

VIII.

Veselja je vedno več.

Dober prijatelj gospoda Svetličiča se je ravno tedaj po trgovskih opravkih namenil v Maribor na Štajersko. Ponudil se je, da vzame seboj očeta Martina in njegovega najdenega sina Danila. „Dobro“, je dejal gospod, „od Maribora pa se lahko popeljeta s pošto prav do doma“. Vsem je bilo tako prav in všeč. Čez par dni so se po pridrskem slovesu odpeljali. Tudi zvesti pudelj je šel z njimi. Včasih je tekel poleg kočije ali zanj, včasih pa je sedel spredaj pri kočijažu, če je bil truden in vpehan dolge poti. Danilo je postal stari ovrtnik, dal ga prevleči z lepim rudečim usnjem ter pozlatiti črki M. E. „Vrli pes je to pošteno zaslužil“, je menil Danilo.

Ko so se pozneje v poštenem vozu bližali domači vasi ter se je oddaleč že belilo platno izmed gostega drevja pri Martinovem domu, spoznal je pes domači kraj in veselo poskočil raz voz ter tekel naprej. Mina in dve hčeri ste ravno škropili platno na travniku, sinova pa sta delala v vinogradu. Pes je tekel naravnost proti Mini, nekdanji gospodinj, in se povspel po njej, skakal krog nje sem ter tja ter veselo lajal. Mina se ni mogla načuditi, kako kar na enkrat pride nazaj in jo še pozna zvesti pes, o katerem po oni povodnji ni slišala ničesar več. Starejša hči se je pač spominjala psa, a poznal je pa ni več. Sinova

Da bi se mogli duhovniki bolje izobraziti v cerkveni umetnosti, je prevzvišeni g. knez nadškof goriški dr. Sedej uvedel v tamošnjem centralnem teološkem zavodu tudi predavanja iz umetnosti. To nalogo je poveril znanemu strokovnjaku prelatu dr. Karlu Drexler-ju, ki se je preselil iz zdravstvenih ozirav z Dunaja v Gorico. Dr. Drexler pojasnjuje svoja predavanja s skioptičnimi slikami, za kojih nakup je vlada dovolila primerno podporo.

Kakor slišimo, se uvedejo v semenišču tudi posebni kurzi, v katerih se bodo bogoslovci učili drugi deželni jezik. To moramo pozdraviti le z veseljem. Tržaški bogoslovci so morali že itak polagati pred posvečenjem izpit iz drugega deželnega jezika, z daj pa se bo učenje jezikov v semenišču vršilo sistematično in bo obvezno za vse bogoslovce.

Govori se tudi o ustanovitvi posebne docenture za sociologijo. Da predavanja iz te stroke bi ne škodovala bogoslovcem, bo pač vsem jasno. Poteškoča bo le radi osebja, ker pri pomanjkanju duhovnikov, ki vlada na Primorskem ni tako lahko dobiti moza, kojemu bi preostajalo potrebnega časa za taka predavanja. Tudi z ozirom na sredstva ne bo stvar tako lahka. — Vendarle upamo, da se bode rešilo, in sicer v doglednem času, i to vprašanje na splošno zadovolstvo.

Politične vesti.

AVSTRO - OGRSKA.

V sredo se je zopet otvoril naš državni zbor. Otvoritvena seja je bila jako burna. Razgrajali so češki radikali, druge češke stranke se jim niso pridružile. Ko so ministri stopili v zbornico, pričeli so češki radikali razgrajati in psovati ministre posebno pa Bienenrtha in notranjega ministra barona Haerdtla, ker sta uvedla na Češkem preganjanje čeških radikalcev. Poljaki in levica so ministrom ploskali. Najstarejši poslanec Funke je prevzel predsedstvo. Njegov govor o dolžnostih parlamenta je ostal valed razgrajanja nerazumljiv. Takoj nato je bila volitev novega predsednika. Za predsednika je bil izvoljen s 237 glasovi nemški kršč. soc. dr. Pattai. „Slovska jednota“ je volila dr. Pacaka, ki je dobil 103 glasove. Za podpredsednike so bili izvoljeni: dr. Laginja, Starzinski, Pernerstorfer, Steinwender in Zazvorka. Novi predsednik dr. Pattai se je zahvalil za izvolitev in povdarjal potrebo spremembe pravilnika. Nato je govoril med velikim šumom čeških radikalcev ministrski predsednik Bienenrth. Govoril je najprej o doseženem sporazumu s Turčijo zaradi Bosne in o prepiru s Srbijo. Izrazil je upanje, da bo Srbija uvaževala nasvete drugih držav in spremeniila svoje vedenje napram Avstriji, katera ji bo gotovo šla v gospodarskem oziru na roko. Z ozirom na težki zunanji položaj je treba pa miru med narodi. Nova vlada hoče vladati popolnoma ustavno. Potreba delavnega parlamenta je velika. Potrebna pa je tudi sprememba pravilnika. Vlada hoče biti nasproti vsem pravična. Pred veliko nočjo mora zbornica odobriti predlogi o novincih in podržavljenju nekaterih železnic, po veliki noči pa o aneksiji Bosne, jezikovni načrt in predlogi glede laške pravne fakultete. Bienenrth je na to rekel, da bo treba varčevati, ker finančno stanje ni preveč ugodno. Soc. demokratični predlog, da bi se otvorila debata o govoru ministrom, je bil odklonjen. — Bosna in Hercegovina je dobila novega vo-

jaškega načelnika. Dosedaj je bil vitez Winzor, sada pa je cesar imenoval za njegovega naslednika generala Varesanina. Zanimiv je cesarjev list, s katerim se odstavlja Winzor. Ta je namreč prošil za odstranitev od svoje službe, ker ne razume narodnega (hrvaškega) jezika. Cesar ta Winzorjev korak v svojem lastnoročnem pismu hvali.

BALKAN.

Zadnjič smo javili, da je Rusija namignila Srbiji, naj se odpove zahtevi po teritorialni odškodnini v Bosni. Tudi zastopniki drugih držav so storili Srbiji slični korak v Belemgradu. Toda Srbija je odlašala z odgovorom in puščala evropsko javnost v nejasnosti. Med tem je naš poslanec v Belemgradu grof Forgach naznanil srbski vladi, da Avstrija ne bo mogla stopiti s Srbijo v dogovor glede obnovitve trgovske pogodbe, če ne spremeni svojega sovražnega obnašanja. Avstrija sploh želi, da se Srbija obrne direktno na Dunaj, če kaj želi. Še le včeraj je Srbija dala nek odgovor, ki pa Avstrijo gotovo ne bo zadovoljil. Srbija zagotavlja, da hoče živeti v miru z Avstrijo, izrečno pa se ne odpove svojim zahtevam in pravi, da zaupa v pravičnost Evrope, to se pravi, da želi evropsko konferenco, kjer naj se reši spor med Avstrijo in Srbijo. Iz te želje pa govori Rusija, katere vloga v tej zadevi je sploh jako dvoumna. Avstrija pa noče čuti o konferenci, na kateri bi razne vlade nanjo pritiscale v prilog Srbiji. Avstrija ni Srbiji nič vzela, nič ji ni dolžna, če ji hoče kaj dati, stori to iz lastne dobre volje in zaradi miru. Da bi drugi, tretji silili in zapovedovali kaj naj da Srbiji, to si Avstrija prepoveduje. Odgovor Srbije še ne razžene črnih oblakov, ki vise nad Balkanom. Omeniti moramo, da nemška vlada in nemško časopisje zvesto podpira avstrijsko vlado v tem diplomatičnem boju, ki ga vodi z odkritimi in neopkritimi svojimi sovražniki. Turška vlada je predložila parlamentu pogodbo, kakršna je sklenjena med Avstrijo in Turčijo glede Bosne in Hercegovine. Pogodba bo gotovo sprejeta z veliko večino. — Ker Srbija vidi, da ne bo dobila od Avstrije kos Bosne in Hercegovine, se je bralo te dni, da bo Rusija pritisnila na Turčijo, da odstopi Srbiji kos sandžakata Novibazar. Toda Turki skrbno varujejo vsako ped svoje zemlje in torej tudi Srbija ne bo dobila nič.

VOLITVE V ITALIJI.

V Italiji so se vršile volitve v državni zbor. Sicer niso še znani vsi izidi, vendar se lahko reče, da je zmaga vladna stranka. To pa se je doseglo zlasti s pomočjo katoličev, ki so podpirali vladne in zmerne kandidate proti raznim revolucionarnim strankam.

NOVJCE.

V Riemanjih ne bo na praznik sv. Jožefa v tamošnji cerkvi službe božje in sicer radi tega ne, ker po izjavi namestniškega inženirja cerkven strop ni dovolj varen in bi se lahko pripetila kaka nesreča. Toliko na znanje onim, ki so morda nameravali iti za praznik sv. Jožefa na božjo pot v Riemanje. Dokler se cerkev ne popravi, ne bo službe b že v nji.

Iz centralnega semenišča v Gorici. Kakor nam poročajo iz Gorice, je obolel prav resno preč. g. prelat dr. Gabrievič, vicedirektor teoloških študij ter profesor zgodovine in cerkvenega prava na centralni bogoslovnici. Že ob koncu prvega polulettja se ni počutil dobro, vendarle je osebno držal izpite 8. in

in 16. februvarja, pozneje pa se je njegovo stanje poslabšalo. Prosimo Boga, da ohrani gospoda prelata, ki je ne dolgo temu stopil v 70. leto svoje starosti, še marsikatero leto. Ker mu je popolnoma nemogoče, da bi držal predavanja v II. semestru, ga bosta suplirala: Veleuč. g. dr. Jos. Srebernič za cerkveno zgodovino in preč. g. P. Antonin Zecchini S. J. za cerkveno pravo.

n Volivne liste za mestne volitve, ki se bodo vršile od 13. do 30. junija, so že izložene in se razpošiljajo onim, ki so jih bili naročili. Da so liste nepopolne, posebno za nas Slovence, je umevno. Čas za morebitne reklamacije je samo do 15. aprila. Mesto je razdeljeno v 6 volivnih okrajev in vsak okraj v 4 volivne razrede. Mestni volivni okraji so: I. Sv. Vid, II. Staro mesto, III. Novo mesto, IV. Nova Barriera s Škorkljo, V. Stara Barriera s Kjadinom in VI. Sv. Jakob z gornjo Kjarbolo. Okoličanski volivni okraji so: I. Škedenj, Sv. Marija Magdalena Sp. in Zg. II. Rocol, Lonjer, Verdela in Kolonja. III. Barkovlje, Rojan, Greta, Bazovica, Bane, Gropada, Trebče, Padriče, Opčina, Prosek, Kontovelj in Sv. Križ. — V okolici bodo volili v I. volivnem razredu: I. volivni okraj dva poslance, II. dva poslance, III. štiri poslance, v II. volivnem razredu I. volivni okraj enega poslanca, II. enega poslanca, III. dva. — Število vseh volivcev znaša v mestu 31.992, v okolici 9612, skupaj torej 41.604.

n Novo parobrodno progo bodo najbrže odprli med Trstom, severno Afriko in Španijo. S tem se bi brezdvomno dvignila naša trgovina v Maroku in v španskih pristaniščih. Marsikatero blago, ki so je sedaj izvažale tuje italijanske in francoske družbe, se bi izvažalo potem kar naravnost iz našega mesta.

n Gospodinjstvo šola, primerno za kmečke sloje, kjer se bodo kmečka dekleta predvsem praktično poučevala v kuhanju, šivanju in v gospodinjstvu, ustanovi kranjski deželni odbor na Vrhniki v zvezi s tamošnjim mlekarškim tečajem. Šola se otvori 15. marca in se bo vanjo sprejelo 40 deklet, ki so vsaj 16 let stara.

n Laška realna gimnazija v Gorici? — Država poslanca Bugatto in Faidutti sta predložila šolskemu svetu prošnjo za ustanovitev realne gimnazije z laškim učnim jezikom v Gorici. Šola bi bila nove vrste. Deželni šolski svet se je izrekel ugodno na to prošnjo ter jo poslal naučnemu ministertvu s priporočilom.

n Nova postojanka za torpedovke. — Vojaki v Devinu. Grajska posest v Štivanu je prodana državi, kakor se čuje za tri milijone kron. Kaj se bo tam gradilo, se ne ve za gotovo. Najbrže protitež Italiji — postojanko za torpedovke. — Vojaki v Devinu, tako gre glas, se kmalu za stalno nastanijo in sicer v grajskih gospodarskih prostorih. Čudno ne bi bilo nič ko vedno kaj slišimo o našem „dobrem“ zavezniku onkraj luže.

n Tridneven socialen kurz priredi S.K.S.Z. v Ljubljani od 13. do 15. aprila t. l. za voditelje socialnih organizacij in izobraženstvo sploh. Program kurzu je jako obširen. Naj omenimo le, da se bo predavalo o temeljnih finančne vede z obziram na občine, dežele in državo, o umetnosti v izobraževalnih društvih, o socialni demokraciji in gospodarskem liberalizmu v sedanosti, o gospodarski organizaciji in pravnih načelih, o kapitalistični organizaciji velikega obrta, o izseljenih in ženskem varstvu, o bankah, borzah in njih uplivu na gospodarsko življenje, o malem obrtu in njegovih težnjah, o domačem obrtu, o delavčevem razmerju do podjetnika, o tarifnih pogodbah in strokovnih društvih, o delavskem varstvu in zavarovanju, o združ-

ništvu, o kmetijstvu in maloobrnem kreditu, o carini in agrarni politiki, o agrarni politiki glede na lastninsko vprašanje, o zahtevah agrarne politike glede na kmetijsko kulturo, o izobraževalnih društvih in izobrazbi, o sociološkem slovstvu, o mladeniški organizaciji, o sociologiji in socialnem delu. — Udeležencem, ki se bodo pravočasno oglasili, se bode preskrbela za nizko ceno (3 4 K na dan) hrana in stanovanje. Vsakdo, ki se misli kurza udeležiti, naj se čim prej oglasi na adresu: Profesor Evgen Jarc, Ljubljana, ki postreže tudi z informacijami. Zadnji rok za prijavitev je 3. april.

n Vojški nabori odgodjeni. C. kr. namestništvo je izdalo naznanje, da so vsled naloga c. kr. ministertva za domobranstvo za to leto do nadaljne odredbe odgodjeni vojaški nabori na Primorskem in vsled tega preklicuje uradni razglas od 30. januarja glede določitve nabornih dni.

n Iz Amerike poročajo o veliki bedi in o posledici te bede, javni prodaji sužnjev v Brooklynu. — Letos se bo stoletnica Linkolnovega rojstva, katero so proglasili za splošen praznik, obhajala na žalosten način. Linkoln je bil oni veliki predsednik, ki je v zedinjenih državah odpravil suženjstvo, in v spomin na to bodo v Brooklynu proslavili najbrž na ta način, da bodo na javni dražbi prodali — okoli 300 belih sužnjev. Ondotni sedanji gospodarski sistem se res ne more pokazati v boljši luči, kakor prav s tem, da je 300 marljivih in za delo sposobnih mož in žensk vsled bede, lakote in drugih neprilic prisiljenih prodajati se na javni dražbi kakor živina. Prodajo belih sužnjev priredi neki O' Loughlin v New-Yorku. Tega moža so nesrečniki takorekoč prisilili, da to stori. Vsakdo ga je prošil, naj ga (prosilca) prvega proda in pri tem je prišlo do pravega boja pri prodaji. Prodaja sužnjev se prav gotovo godi le ni še dosedaj določeno, kje da se vrši. Ves prvi teden februvarja so objavljali časopisi oglase, v katerih je O' Loughlin prošil, da bi se mu izročila kaka dvorana na Linkolnov dan. V dvorani, ki jo dobi, se bo vršila dražba. Do sobote, dne 6. svečana, je dobil dve ponudbi, jedno od neke delavske organizacije, drugo pa od nekega zasebnika. Odkar se je zvedelo, da je prodal O' Loughlin nekega delavca, dobiva vedno več pisem, v katerih ga brezposelni prosijo, naj jih proda, da jim ne bo treba več stradati. Pisem prihaja toliko, da mu ni možno na vsa odgovarjati. En sam dan je dobil iz raznih krajev republike 60 pisem, v katerih izjavljajo nesrečniki, da jim ne ostaja drugo, kakor samomor ali pa kak zločin. Prvi, ki bo prodan, je nek mašinst, ki že dolgo časa strada. Pri prodaji ne bodo sužnji niti klicani po imenu, ampak se bodo prodajali kakor blago brez imena. Take in slične reči se berejo v New-Yorskem „Glasu naroda“.

n Poštne spremembe. Pristojnino za pisma namerava trgovinski minister zopet znižati v lokalnem prometu na 6 vin. za navadno pismo. Tudi telefonske pristojbine bodo najbrže nižje.

n Tatovi so udrli v prodajalno obuval J. Donda v ulici Barriera vecchia in odnesli nad 60 parov moških in ženskih čevljev v skupni vrednosti 550 K. S ponarejenimi ključi so tatovi potem zopet zaprli vrata za seboj.

n Za gojitev zelenjave na Goriškem je vlada dovolila 40 tisoč kron. Napravili bodo velike vrtove v goriški in furlanski ravnini.

n Proti morilec Föderanspergi se vrši obravnava baje v drugi polovici tega meseca.

n Žrtve sneženih plazov. Silno veliko snega je zapadlo prejšnji teden, ponekod se sploh ne spominjajo, da bi ga bili še toliko videli. Ker je pa za mrazom hitro pritegnil jug, so se začele velike množine snega hitro topiti in nesreče so bile neizogibne. Iz Goriškega poročajo, da so sneženi plazovi zahtevali dve človeški žrtvi. Mladenič, edini sin neke družine je šel v Porezno po seno, a sneženi plaz je podrl in zasul njega, senik in seno. Šele proti jutru so mrliča izkopali. Komaj je potrti oče s strašno novico odšel, že je prišel drugi, da je zasulo pa še enega hlapca. Govori se še o tretjem na Bači. — Pri Paternionu na Koroškem je sneženi plaz zasul štiri hlapce, med njimi dva oženjena moža, ki imata številne družine. Upanja ni, da bi jih rešili. V Rajblu so sneženi plazovi močno poškodovali novo vojašnico, nekaj jo bo treba na novo sezidati v Trbižu odmetava sneg 400 vojakov.

n Niti najstarejši ljudje ne pametijo toliko snega, kolikor ga je zapadlo letos v Bohinjski dolini. Na stotine divjačine bo poginilo. Plazovi odnašajo kar cele hiše. V Železni Kapli je plaz zasul štiri drvarje v neki koči. Enega so rešili po 72 urah, ostali trije so bili že mrtvi. V Bistrici ob Dravi je plaz zasul štiri hlapce, ki so snažili sneg; vsi štirje so umrli pod snegom. Na Gorenjskem je sneg polomil veliko drevja. Pri sv. Ivanu v Pongau do 40 delavcev. Odkopali so jih 17, med njimi 6 mrtvih; ostali so težko ranjeni. Potniki, ki so se vozili z luksuz-vlakom Dunaj — Nizza, so z vlakom obtičali v Pontafllu in so morali čakati pet dni, da je do njih prišla prva vojaška pomoč. Pomozna dela ob takih prilikah so dandanes na železnicah res še nezadostna. Pri Böksteinu je zasul sneg veliko delavcev. Dosedaj so izkopali 17 mrličev. Dasi ni upanja, da bi še katerega dobili živega, vendar kopajo dalje. Za ranjenec in družine ponesrečenih je daroval cesar 5000 kron.

mesta, v obraz cvetov in lep kakor kri in mleko, pa tako lepo, izbrano je govoril in se tako lepo vedel; brata in sestri pa so imeli priprosto, ravno obleko ter zagorela prašna in potna lica, in zavijali so pri gorvorjenju. Oboji so čutili ta zunanji razloček in navidezno nasprotstvo, in se niso upali po bratovsko občevati med seboj. Ker ni bil Danilo prav nič ošaben, marveč zelo vljuden in prijazen, sprijaznili so se kmalu ter se začeli prav pristržno in domače razgovarjati o tem in onem. Spremljali so ga na travnik in v vinograd in po polju ter se pomenili o tem in onem in marsičem. Razkazali so mu, kaj imajo tudi poljedelci lepega in prijaznega in zabavnega v svojem skromnem življenju. Res mnogo stvari se je učil Danilo, in vedel, česar oni niso znali, a marsikaj mu je bilo čisto neznano. Ker je bil zrasel v mestu, n. pr. ni poznal posameznih vrst žita, a oni so vedeli natanko za vsako cvetko na polju, kako ji je ime.

Šli so enkrat mimo polja, koder je prekrasno cvetel lan. Vprašal jih je, zakaj sejejo toliko lepih, majhnih višnjevih cvetic, in čemu služijo. Brata in sestri se pogledajo in zasmejejo na glas, tako da je Danilo zarudel. Ko so videli, da ga žalijo s takim nespodobnim smehom, ste ga sestri ljubeznjivo podučili, čemu služi lan; natanko ste mu razložili kako in kaj se vse godi in naredi, da postane iz malega zrna lepo belo platno, ali pa krasne čipke, kakoršnih jim je prinesel Danilo v dar. Danilo se je zanimal zato in slednjič reče: „Vidim, da tudi vi marsikaj veste, kar mi je neznano. Pa že mora tako biti. Vsak človek se mora učiti in učiti vedno da izpopolnjuje svoj poklic.“

v mestu ali na kmetih, glavna stvar je in bo, da je človek pobožen, zvest, delaven. Tako mora biti ne samo kmetič na polju, ampak tudi cesar na prestolu in rokodelcev v delavnici in uradnik v pisarni in trgovec pri svojih opravilih.“

Lepo jutro je bilo, ko je šla cela sedaj tako srečna družina na tisti grič nad vasjo, kamor so bili pribežali v oni grozni, strašni noči. Mati je pripovedovala Danilu, kako silno hudo da ji je bilo, ko so ga pogrešili, in koliko da je tarnala za njim, in kakšna žalost da je prevzela vse prebivalce, ko jim je voda vzela domovje.

In oče Martin je dejal: „Bog nam je pomagal in pozidali smo hiše, ki so lepše in trdnjše ko prej. Že takrat sem vam pravil, da bo nam vsem ta velika nesreča na vse zadnje donesla veliko blagoslova. Ali se ne spominjaš, Mina? In tako se je res zgodilo. Naši vaščani so se spet malo bolj spomnili Boga ko prej; radi so molili odslej in zaupali v Boga, ko so spoznali, da so popolnoma odvisni od njega, popolnoma v njegovih rokah. Tudi dela so se oprijeli z večjo pridnostjo nego prejšnje čase, ko se jim je dobro godilo pa so tako radi lenarili v senoi. Prej premožni in ošabni posestniki, ki revnejših niti pogledali niso, so spet postali ponižni, zmerni, štedljivi. Bog je obudil tudi mnogo radodarnih, usmiljenih sre, ki so nam radi in izdatno pomagali ob tistih hudih dnevih. Marsikako sovraštvo je povodenj odnesla, vaščani so bili sedaj miroljubni in spravljivi in edini, dočim so si bili prej za vsako malenkost v laseh ter so se tožarili vse križem. V skupni sili so vzajemno pomagali drug drugemu kaj radi. In kako dober je bil ljub Bog zlasti naši družini! Kdo bi bil takrat mislil, da homo še kedaj videli malega Fran-

celjna, o katerem smo za trdno mislili, da je mrtev? In kdo bi bil tedaj verjel, da bomo ravno na tem griču čez toliko let tako veseli in zadovoljni vsi skupaj? Zato pa, Mina in zlasti vi otroci: pred vami leži življenje in njega trud, pomnite, kaj vam rečem danes o jutro: Ne obupajte in naj se vam godi še tako slabo, gotovo bo spet enkrat dobro. In če tudi ne bo dopadlo Bogu tu na zemlji slabo spreobrniti v dobro, storil bo to prav gotovo v nebesih.“

Povest naša se bliža koncu in povedati je le še malo. Gospod Svetličič je poveril očetu Martinu službo upravnika in oskrbnika na onem velikem posestvu, na katerem je bil za časa tiste velike povodnji in koder je bil Francelj rešen iz vode. Tako popolnoma mu je zaupal in tako je čislal njegovo moštost in poštenost. Tja se je preselil Martin kmalu potem, ko je izročil starejšemu sinu in njegovim mladi ženi rojstni dom in vinograd. Mina in drugi otroci so šli z očetom Martinom. Danilu pa sta gospod Svetličič in gospa Ida popolnoma izročila trgovino in premoženje. In Danilo je lepo hvaležno skrbel za nju na stare dneve, a tudi svojim bratom in sestram je pomagal prav obilno. Oče Martin in mati Mina sta po storjenem delu rada posedala pod lipo, od koder se je videlo na reko, in čisto sta se razgovarjala o čudni osodi svojih otrok. Poln hvaležnosti je večkrat rekel oče Martin: „Ljubi Bog je po tej povodnji preskrbel vse najine otroke tako, kakor bi jih midva nikar ne bila mogla preskrbeti. Bodi mu čast in hvala za prečudno rešitev!“

Stariši in otroci uživali so jako dolgo vrsto let sadove dobre, krščanske vzgoje.

Konec.

n Komu postavljajo spomenike? V Parizu se je sestavil odbor, ki mu načeljuje en minister, in kojega namen je postaviti v Parizu spomenik eni najhujših zverin, ki jih je videl kedaj človeški rod, namreč revolucionarju Maksimilijanu Robespieru. Ta grozovitež se je porodil leta 1758 in je bil vnet pristaš brezverca Rousseau-a. V francoski revoluciji se je povzdignil za predsednika revolucionarnega tribunala in „dobrodelnega“ odbora, v katerem je hotel na podlagi brezbožnih idej ustanoviti „zlato dobo prostosti“ in upeljati „češčenje razuma“ mesto Boga. Pod to pretežno prostosti je dal pomoriti na tisoče ljudi, ki so se mu zdeli sumljivi, in sicer jih je dal obglaviti brez vsake sodnijske preiskave. Tako je spravil kraljico, potem pa še svoje nekdanje ožje pristaše pod sekiro, ker se ni čutil pred njimi dovolj varnega. Konečno so se ga naveličali, ojunčili so se ter so tudi njega ujeli. Nesrečnež se je hotel sam umoriti, kar se mu pa ni posrečilo, ampak njega in njegovega brata Avgustina je dočakala morilna sekira na javnem odru, leta 1794. In temu nečloveku postavijo sedaj prosvitljeni Francozi v dobi splošnega napredka in prostosti spomenik na enem izmed pariških trgov, ki so bili svojčas namakani s človeško krvjo pod strahovladno Robespierja. Tužna Francoska s vso svojo prostostjo brez Boga! Prav je rekel en pariški liberalce: V Parizu smo tam, kjer leta 1792, razloček je le ta, da ne teče še kri; koliko časa pa bo še obstal ta razloček, tega ne vem povedati. Tako zlato prostost ponujajo tudi pri nas takozvani svobodomiselci, le pridno varujmo naše ljudstvo pred tem strupom.

n Slovensko katoliško akademsko društvo „Danica“ na Dunaju si je izvolilo na VI. rednem občnem zboru dne 4. marca t. l. za letni semester 1909. sledeči odbor: Phil. Ivan Mazovec, predsednik; med. Leopold Ješe, podpredsednik; phil. Lovro Sušnik, tajnik; exp. acad. Franc. Muri, blagajnik; iur. Ivan Pernč, knjižničar; iur. Josip Basaj, gospodar.

n Reka se ne bo odepila od senjske škofije kakor javlja „Hrvatko Pravo“. Hrvaški duhovniki so poslali protest papežu, kralju, državnemu tajniku papeževemu Merry del Valu, hrvaški vladi ter nadškofoma Posiloviću in Stadlerju. Baje hočejo najvišji krogi z ozirom na dinastično zvestobo hrvaškega svečenstva in naroda v polni meri upoštevati hrvaški protest ter odstaviti reško vprašanje od dnevnega reda.

n „Veto“ odpravljen. Sv. Oče Pij X. je izdal hulo, ki odpravlja vsako „veto“-pravico svetnih oblasti pri volitvah prihodnjega papeža in kardinalom pod kaznijo izobčenja prepoveduje pri volitvi papeža ozirati se kaj na želje kake svetne oblasti.

n Avtomobil povozil prašiče. Dva tržaška gospoda sta dirjala z velikansko hitrostjo po cesti proti Il. Bistrici. V tej naglici sta pa zavozila med čredo prašičev in jih 14 povozila. Pri obravnavi sta bila kaznovana na 300 K globe radi neprevidevne vožnje in povrnitev škode v znesku 300 K. Za omenjena gospoda je bil ta izlet na avtomobilu pač malo predrag za 600 K od Trsta pa do Il. Bistrice.

n Škofijska sinoda v Parizu, ki se je vršila te dni, je sprejela med drugim tudi to-le resolucijo: Po vseh župnijah naj se ustanove društva družinskih očetov, ki naj nadzorujejo pouk otrok v javnih ljudskih šolah. Dela naj se na to, da ne obveljajo oni zakonski načrti, ki hočejo odvzeti javnim učiteljem vsako odgovornost za moralno vzgojo otrok, in ki nočejo dopustiti, da bi tudi stariši imeli kaj reči k vzgoji svojih lastnih otrok.

n O potrebi izobraževalnega dela razpravlja tudi papežev uradno glasilo „Observatore Romano“. Med drugim pravi to-lej: Naše katoliško gibanje čaka še težavna pa velevažna naloga, namreč ljudstvo privatno poučevati povsod v manjših in večjih krogih. Župniki naj zbirajo krog sebe na deželi kmečke otroke, naj jih poučujejo v branju, pisanju, ter naj jih seznanjajo s krščansko in splošno potrebno izobrazbo. To bodi glavna skrb vsega katoliškega gibanja, da reši nežno mladino in jo obvaruje brezverskega strupa, sicer bi bilo vse katoliško delo brez pomena in brez uspeha. Če se bo tako delalo, pravi imenovani list, ni dvoma, da bo dobro ljudstvo tudi gmotno rado pomagalo k uspehu tega lepega izobraževalnega dela. — Tako slavno rimsko glasilo. Ni li morda nam Slovincem v čast, če beremo, kako mislijo v Italiji še le sedaj na to, o čemer smo bili mi že pred leti prepričani in v kojem smislu se je med nami, posebnoma pa med našimi kranjskimi brati tudi v resnici delalo! Pa naj poreče kdo, da je pristno delo za zdravo izobrazbo med ljudstvom na krščanski podlagi samo „kranjski preprič“.

n Abstinencia! Zanimiv inserat ima „Marburgerca“ št. 22 od 20. febr. 1909: Pozor! Gospode krčmarje prosim, da mi ne smejo ne treznemu, še manj pa pijanemu dati opojnih pijač „na kredo“, ker pozneje nič več ne plačam. Sledi ime. — Za mnoge, pijančevanju vdane žrtve posnemanja vredno!

n Po 16 letih učiteljevanja v semenišče. Učitelj na višji ljudski šoli v Savskem Brodu, Tomo Pračni, je po 16-letnem učiteljevanju stopil v djakovsko semenišče, da postane mašnik. Na ta korak se je že dolgo pripravljaj z gorečim študijem grškega in latinskega jezika.

n Kraljev sin na odru. Milan Kristič, nezakonski sin umrlega srbskega kralja Milana

je začel sedaj nastopati v nekem cirkusu v Berlinu. Kristič govori otožno o milijonih, ki mu jih je bil oče zapustil, ki da so mu jih pa Srbi zaplenili. Pravi, da bo na odru zopet prišel do denarja.

n Na dvoletno potovanje s3 odpravlja prejšnji predsednik združenih severnoameriških držav Roosevelt. Dne 4. marca je odložil svoje vladarsko službo in sedaj odpotuje na dvoletno znanstveno potovanje po srednji Afriki. Udeleži se tega potovanja kot lovec in upa obogateti ameriški državni muzej z marsikatero afriško zanimivostjo. Njegova soproga madama Roosevelt pride še le leta 1911 svojemu soprogu nasproti v Egiptu, odkoder ga namerava spremljati domov. Na povratku misli Roosevelt obiskati tudi Evropo. Novoizvoljeni predsednik M. Taft je Rooseveltov osebni prijatelj.

n Nevesta skočila v grob. Ko so pokopavali na Češkem nekega nadzornika finančne straže, se je pripetil pretresljiv prizor. Po opravljениh molitvah je skočila navzoča nevesta pokojnikova v odprt grob in razbila rakvin pokrov. Le s silo so jo mogli povleči zopet iz groba.

n Duhovnik zmrznil. V „Grazer-Volksblattu“-u beremo, da je na Moravskem zmrznil kaplan Emil Postulka, ki se je te dni vračal iz šole v drugi oddaljeni vasi domov. Sploh so zadnji mrazovi in snegovi zahtevali mnogo človeških žrtev.

n Hudo kaznovan tat. V neki električni tovarni na Nemškem je hotel nek delavec prerezati in odnesti nekaj bakrene žice. Po žici pa se je pretakal močan električen tok, ki je nesrečnega tatu na mestu ubil. Mrtveca so našli z nogami visečega na žici.

n Za žrtve potresa je bilo sv. Očetu poslanih že nad pet milijonov lir.

n Romanje v Rim priredi tudi letos meseca majnika bratovščina sv. Mihaela [na Dunaju Ker bo takrat blaženi Klement Marija Hofbauer (Nižjeavstrijec) proglašen za svetnika, bodo posebno za Avstrije v Rimu velike svečanosti.

n Otroka so izgubili botri minole nedelje v Gregoričbriegu pri Samoboru. Krstili so namreč sinka nekega bogatega posestnika in pri veseli vožnji domov so vsi pozabili na povzročitelja tega veselja — malega novega meščana. Položili so ga v voz, od koder je pri hitri vožnji počasi zdrknil na mehko, a mokro trato. Šele čez dalj časa se je tetka zopet spomnila na otroka ter se smrtno prestrašila, ko ga ni našla v vozu. Vsi so se podali po poti nazaj in iskali v temi, a zaman. Končno dospo do male hišice, na katere pragu stoji kmetič, pa vpraša tarnajoč, kaj iščejo. No, kmalu so se sporazumeli in kmetič je prinesel iz hiše mirno spečega otroka, ki ga je njegova žena našla jokati na trati. Mož je dobil lep dar, teta pa sedaj ni več pustila z oči malega otroka.

n Vlaka trčila. Na Angleškem sta minuli teden trčila nedaleč od Londona dva vlaka. Mrtva je obležala neka gospa in dva železniška uradnika. Kmalu za tem je priletel brzovlak, pa so ga še pravočasno ustavili, da se ni pripetila še večja nesreča. Ranjenih je 11 oseb. — Pri Opatiji sta pa nedavno zadela skupaj dva električna voza lokalne železnice. Izmed 45 oseb jih je bilo ranjenih 11. Promet je bil za nekaj časa ustavljen.

n Tatovi na strehi. Kakor poročata dunajska „Reichspost“, so imeli te dni na Dunaju grozen prizor, kako je policija z največjo nevarnostjo lastnega življenja zasledovala in konečno tudi ujela dva tatova na strehi neke dunajske palače. Da bi se bilo stražniku le za las ponesrečilo ali zdrsnilo na sneženi strehi, pa bi bil zgubljen. Nevarnost je bila še toliko večja, ker se je eden vlomilcev postavil v bran. Ko je pa sprožil stražnik strel mimo upornika, se je ta udal.

n Novo papežev vseeuilišče v Rimu. Palačo „Minerva“, v koji so imeli prej dominikanci slavno vseeuilišče, je kakor znano uropala italijanska vlada. Od tedaj so držali dominikanci svoja predavanja, kjer so le mogli. Sedaj pa zidajo svoje lastno vseeuilišče sredi Rima. Ko bo dozidana ta šola, bo imel Rim štiri papeževe univerze: Gregorijsko, Propagando, Appolinarsko in Dominikansko.

n Dohodki južne železnice so znašali v mesecu februarju devet in pol milijonov K. Vseh dohodkov od 1. januarja do zadnjega februarja pa je bilo blizu 19 milijonov. Lanskega leta se je prepeljalo na južni železnici nad 26 milijonov ljudi in nad sedem milijonov ton blaga. (Ena tona je tisoč kilogramov).

Jz okolice.

o Iz Barkovlj. Tu je umrl poduradnik južne železnice g. Jakob Vihtelič.

V nedeljo po noči je povozil tovorni vlak 28 let starega vrtnarja Štefana Visana, doma iz Osara. Ko so ga prepeljali v Trst, je revež že izdahnul. Ne ve se, se je li ponesrečil „ali pa se je hotel umoriti.

o Iz Opčin. Tu se je obesil v svoji hiši dne 9. t. m. neki Fr. Kariš, doma iz Povirja. Priženil se je bil na Opčine. Pravijo, da si je vzel življenje radi vednih družinskih prepričov.

Jz Jstre.

i Iz Boljunca. Naše delavsko izobraževalno in podporno društvo je imelo 21. febr. t. l. svoj redni občni zbor, o kojem vam poročamo sledeče: Predsednik Jožef Zobec je otvoril zborovanje ob 10. predpoldne ter v pozdravnem govoru navduševal navzoče k vstrajnemu

delovanju. Pod drugo točko dnevnega reda je razvil blagajnik svoje poročilo, iz katerega posnamemo sledeče. Vseh dohodkov je bilo leta 1908. K 503 67, vin. stroškov pa K. 562 58 vin. kar znači primanjkljaj K. 58, 91 vin., ki se je pokrili z gotovino prejšnjih let. Primanjkljaj je bil največ povzročen po ustanovitvi knjižnice. Vendar je imelo kljub vsemu temu društvo ob koncu leta 1908 gotovine, še K 339, 15 vin.. Na to je sledilo poročilo tajnika, iz katerega posnamemo, da je bilo leta 1908. 19 odborovih sej, osem predavanj, 1 občni zbor in dva javna shoda. V petih slučajih boleznih so se izdale podpore, vsega skupaj K. 43. Društvo je bilo zastopano na mladenškem shodu v Škofji Loki. Nastopilo je tudi pri ustanovitvi S. K. S. Z. v Trstu in se je sploh zanimalo za vse pojave krščansko-socialnega gibanja v Istri. — Najvažneje delo minolega leta pa je ustanovitev društvene knjižnice, ki bo trajen spomenik neumornega delovanja društva v hudih bojih. Sledilo je knjižničarjevo poročilo, iz katerega posnamemo, da so razni dobrotniki darovali za knjižnico K. 191 vin. 86 in 70 knjig. Ob otvoritvi je stala knjižnica 265 K. Otvorila se je dne 16. avgusta m. l. ter začela takoj poslovali. Do konca leta se je posluževalo knjižnice 41 čitateljev, ki so prečitali 225 knjig, kar znači dohodek K 13.94; ti in drugi dohodki (K. 9.06) so se uporabili za nakup novih knjig. Knjižnica šteje sedaj 160 vezanih knjig. Med raznimi predlogi se je posebno povdajala potreba predavanja ter se je sklenilo obracati se v Trst, na krščansko-socialno zvezo. Proti koncu shoda se je vršila volitev novega odbora, o kateri sem vam bil že zadnjič poročal. Malo predpoldne se je shod zaključil in veseli smo se razšli, v zavesti, da smo privrkat zborovali v svojem lastnem domu. — Za knjižnico izobraževalnega in podpornega društva je daroval Jožef Zobec 10 K kot zadoščenje za razžaljenje časti.

i Popravek. V odborovi listi, ki smo je zadnjič prejeli iz izobraževalnega društva v Boljuncu, je pomotoma izostalo ime Mihael Žerjal, št. 150.

i Iz Doline. Predavanje bo dne 21. t. m. v kaplaniji.

Posvetovanje. Katoliško izobraževalno društvo v Dolini vabi vsa bratska društva, oziroma njih zastopnike na posvetovanje, ki se vrši dne 19. t. m. na praznik sv. Jožefa v Dolini. Pogovorili se bomo, kako letos prirediti prvi veliki javni shod naših društev na Zvročku v predloški župniji. Razgovarjali se bomo tudi, kako vpeljati pri nas telovadne odseke. Prosimo, da pošljejo društva gotovo svoje zastopnike. Posvetovanje se bo vršilo po blagoslovu v kaplaniji.

Na zadnjem predavanju je govoril društven tajnik Jakob Pavlič o potresu. Zborovavci so pazljivo poslušali, ko jim je govornik slikal tamošnje ljudske razvade ter versko mlačnost ljudskih voditeljev, ki se niso zbal na bogokleten način klicati od Boga potres. Upamo, da postane Pavlič dober govornik, kakoršnih bo malo v Istri. — Gašper Slavec je kaj lepo govoril o mladeniški organizaciji. Povedal nam je ganljivo dogodbico, kako se je dober mladenič v družbi z enim samim socialistom izpridil in delal svoji skrbni materi veliko žalosti. Govornik je vskliknil proti koncu: Če že en sam socialist lahko toliko škodi, koliko bolj se moramo mi pred njimi varovati, ko jih imamo več kot enega v svoji bližini! Slavec je govoril tudi o razširjanju dobrih časopisov.

Bogokletstvo. Bivši odbornik N. D. O. je prišel na dolinsko pokopališče, ko so ravno neko žensko pokopavali. Ker ni našel lesenega spominka na grobu svojega sina, je začel preklinjati Boga in kakor blazen zmirljati pogrebe, cerkvnika in druge okoli stoječe. Za to se bo moral izgovarjati še pred sodnijo. Hvala Bogu, da imamo pri nas vedno manj takih „omikancev“, čim bolj pridno se v zadnjem času gibljemo.

Kako se smešijo! V „Narodnem delavcu“ smo čitali v zelo omikanem slogu, da se je celo krščanski oslom dopadlo, ker se je posrečilo g. kaplanu odkriti tak talent, kakor je Gašpar Slavec, ki je predaval pri nas in v Mačkovljah. — No nam se prav nič čudno ne zdi, če izraža pameten mož v pošteni družbi to, kar mu je že davno na sru in kar je zrelo prevdaril. Vsak pameten človek najprej misli in potem govori. Narodnjakarji, kakor se zdi, delajo drugače in kar tje v en dan vdarijo po škofu, po duhovščini in drugih poštenih ljudeh. Pristavljamo še, da nam ni napravil Gašper nobene škode, kakor je to storil dopisnik „Nar. Del.“ svojemu šefu, ki je moral že marsikatero prestopiti od njega tako potrpežljivo, kakor ona v Bregu dobro znana tovarna žival. — Tudi kristjani nismo še le postali, kakor vi menite sedaj, ampak bili smo in bodemo, le to je, da se kot taki shajamo; kje se shajamo, vas pa prav nič ne briga.

Cerkveni vestnik.

c Sodalitas Ss. Cordis Jesu. Kaj je z njo? Tako vprašujejo nekateri č. gospodje duhovniki. Za danes povemo le toliko, da stvar ni zaspala, temveč se bo v kratkem času oživotvorila. Sedaj se tiskajo pravila, ki bodo poslana na ogled.

c Sv. R. Telo bo izpostavljeno od danes do srede v cerkvi starega sv. Antona, in sicer od 10. predpoldne do 7. zvečer. V pondeljek in sredo bo molila glasno Marijina družba od 2 do 3. Potem se nadaljuje izpostavljenje v cerkvi Novega sv. Antona.

Še enkrat o sliki M. Božje na Sv. Gori.

Pred meseci je puškar Gyra v Gorici razstavil sliko, o kateri je trdil, da je to ta prava čudodelna podoba Matere Božje, ki jo je daroval patriarh Grimani svetišču na Sveti Gori. Drugod bi se bili k temu smejali in smatrali stvar kot „Witz“, saj je znano da vsak starinar (Gyra ni samo puškar, temuč tudi starinar) hvali svoje blago, in če mu hoče kdo verjeti, ga more to le veseliti. — Ker je pa Gyra trdil ponovno, da je njegova slika prava, začelo se je občinstvo na Goriškem zanimati za stvar in je naravno, da mnogim vernikom ni bilo všeč, da bi bila prava čudodelna podoba izginila iz Sv. Gore.

Konečno so posegli i duhovniški krogi v stvar. Po raznih poverilicah je šla posebna komisija na Sveto Goro, ki je potrdila, da se nahaja tam prava slika, med tem ko je slika, ki jo poseduje Gyra, navadna kopija brez kake umetniške vrednosti.

Slika na Sveti Gori in Gyrovo sliko je pregledal prav natančno profesor cerkvene umetnosti prelat dr. Drexler, ki je izrekel, da je svetogorska slika brezdvomno original in Gyrova slika le kopija.

Da, še več: c. kr. centralna komisija za ohranitev zgodovinskih umetnin na Dunaju je javila v Gorico, da je pripravljena podpirati akcijo za restauriranje svetogorske slike, ki je tekom stoletij marsikaj pretrpela.

Avtentičnost slike na Sv. Gori je torej dokazana in vsaka nadaljna polemika v tej zadevi je le izgubljen čas.

Sicer me imo, da je vsaka polemika z gosp. puškarjem Gyro tudi smešna, ko je profesor dr. Drexler že izrekel svojo sodbo.

Toliko na znanje onim našim čitateljem, ki so se zanimali za to vprašanje. Gyra bo najbrže trdil to svojo naprej, kdor pa razume kaj o umetnosti, se ne bo zmenil za trditve puškarja in prodajalca starih predmetov v Gorici.

(O. U. Kakor se lahko čita v goriških listih, je razpisal nekdo 1100 K kot premijo onemu kdor dokaže, da je Svetogorska slika ponarejena in da je Gyrova slika prava. Denar je položen pri odvetniku dr. Pavletiču. Smo radovedni, kdo pride z „dokazi“ na dan.)

Za kratek čas.

Dovolj en jezik. Angleškega pesnika Miltona so vprašali enkrat, ali bo dal svoje hčere učiti več jezikov. „Ženski zadostuje en jezik“, je odgovoril Milton.

Oddahnil se je. Nek krotilec levov je zbežal pred svojo sitno ženo, ki ga je oštevala, v kletko levov ter se tam globoko oddahnil: „Hvala Bogu, sem vendar ušel v varno zavetje k svojim mirnim zverem!“

Narodno gospodarstvo.

Našim vinorejcem.

V naših slovenskih in hrvaških deželah se pridela vina mnogo več, kot ga more prebivalstvo teh dežel konsumirati. V druge dežele se ga le malo izvažajo. Vrhu tega pa se v naše dežele izvažuje vedno več piva, ki je po večini tuj izdelek. Vsled tega ostaja našim vinogradnikom toliko vina po kleteh in ga ne morejo prodati, niti po nizkih cenah ne, dasi tako krvavo potrebujejo denarja.

Med tem ko ni nič omejena visokost obdajanja vina z deželnimi in občinskimi dokladi, pa državna vlada nikakor neče dovoliti deželam, da bi smele pobirati višjo doklado kot po 1 K. 70 v. na hl piva. S tem se ne odtegujejo le deželam in občinami znatni dohodki, ki ostajajo v žepih kapitalistov, ampak se dela tudi velika konkurenca vinogradnikom, ker ima pivo lahko nizko ceno in ga občinstvo vsled nizke cene rajše žvija kot vino. Deželni odbori raznih avstrijskih dežel že več let zahtevajo od državne vlade, da jim dovoli povisjanje doklad na pivo. A državna vlada se temu upira. Pred kratkim so na poziv niž. avstr. dež. odbora zborovali na Dunaji zastopniki deželnih odborov in se posvetovali o postopanju deželnih uprav pri nakladah na pivo. Zastopane so bile tudi naše dežele: Istra, Goriška in Kranjska.

Na tem zborovanju je staval zastopnik kranjskega deželnega odbora dr. Lampe, kakor so to zahtevali na jesenskem vinorejskem zborovanju v Ljubljani dolenski in vipavski vinorejci, predlog, da naj se naklade na pivo povisajajo. Predlog je bil soglasno sprejet. Vprašanje je pa, če bo drž. vlada v to privolila.

Zvišanje doklad na pivo bi bilo našim vinorejcem v veliko korist, ker bi se pivo vsled večjih naklad v naših krajih podražilo, vsled tega konsum istega zmanjšal, konsum vina pa povisjal, ter bi imele naše dežele in občine večje dohodke, s katerimi bi se njih gospodarstvo zboljšalo in mnogo v prid kmetijstvu storilo.

Da se pa more to izvojevati od državne vlade, je nujno potrebno, da nastopijo vinorejci vseh dežel organizirani s tozadevno zahtevo pred vlado. Le organiziran vinogradniški stan more to doseči. Možje vinorejci na delo toraj!

Za male hišne posestnike:

Že mnogo let se zahteva od vlade, da odpravi hišnorazredni davek posebno od onih hiš, ki dajejo le borna stanovanja njihovim lastnikom. Sedaj se je vlada vdala vztrajnim zahtevam ljudskih zastopnikov in jim predlo-

žila zakonski načrt, po katerem bi bile vse one hiše, ki imajo, le po eno ali dve sobi namenjeni za stanovanje, to so one, ki so uvrščene v 16. in 15. razred in od katerih se plačuje hiš. razr. davka po 3 K. ozir. 3 K. 40 vin., proste vsega davka. S to davčno prostostjo bi bile pa proste tudi vseh deželnih, občinskih in drugih doklad, ki mnogokje presegajo daleko drž. davek. Ako ta zakonski načrt postane postava, tedaj bo to precejšnja pridobitev za revnejše ljudstvo. V tržaškem okrožju je skoraj 1300 hiš v 16. razredu in čez 1400 v 15. razredu. Vse te bi bile po novi postavi davka proste, kar bi prihranilo revnejšemu ljudstvu in to po večini slovenskemu, ker je večji del teh hiš v okolici, okrog 9000 K. in toliko še na nakladah.

Istra izkazuje čez 31 tisoč hiš v 16. razredu in čez 10 tisoč v 15. razredu. Od teh hiš se plačuje sedaj okrog 128 tisoč kron hišnorazred. davka in zraven še gotovo toliko, če ne še več, vseh doklad. torej skupaj čez 250 tisoč kron. Za toliko bi si bilo revno ljudstvo na boljšem, če postane ta načrt zakon. To bi bila lepa pridobitev.

D A R O V I.

Darove zavodu sv. Nikolaja so v mesecu decembru 1908 doposlali sledeči č. g. dobrotniki in slav. korporacije:

Slavna družba sv. Mohorja v Celovcu kot jubilejen dar 1000 K. Zapuščina p. J. Pavšek iz Litije 200 K. po odbitku 169 K. 53 st. Županstvo Stari trg 50 K., Centralna posojilnica v Gorici, Njega ekscelencja dr. Nagel škof tržaški po 25 K., županstvo Komen, Majdič Vinko Kranj, samostan kartuzijancev Pletarje na Dolenjskem, županstvo Idrija po 20 K., Kemr župnik Marezige 12 K., Ivan Abram župnik Črni vrh 15 K., dr. Aleš Ušeničnik, prof. Ljubljana, Andrej Petek župnik sv. Križ pri Litiji, dr. Frankos prof. Gorica, J. Bohine stolni župnik v p. Braslavce, Fran Zarko kaplan v Ljubljani, Valentin Bernik župnik Homec, Plji Jan. general. vikar Ljubljana, županstvo Mokronog J. Zupan dekan v Dolini po 10 K., Fr. Sila župnik sv. Ivan, Demšar J. župnik sv. Vid, Vipava po 6 K., Greg. Potoker župnik Bočna 563 v. J. Sirknik St. Rupert, Celovec, 5 K. 6 st., Fran Zuchiatl velep. Medana, Alv. Pravst kap. Podbrezje, M. Lučnik žup. v Dolini J. Ramoveš žup. Poljane, Raj. Logar eks. Pregarje, J. Golja žup. Kozboni, Ivan Lovšin žup. Rakitna, Dolenc Marija Trst, K. Jaklič žup. Pregarje, Litija, J. Novak žup. Povir, K. Čigoj vikar Vojščiča. Knezoškofijski lavantinski konzistorij Maribor, Kern Urška, Alfons Poljšak vikar sv. Tomaž — Cesta po 5 K.

Schweiger Leskovec 4 K. 40 st., Fr. Dovnik dek. Gornji Grad 4 K. 6 st., Andrej Podhostnik žup. Rečica, Štajer. Ivan Sašelj žup. Adlesičih. J. Vuga vikar Kozana, Fr. Ibašnik žup. Hinje, Fran Simonič stol. mest. vikar Maribor, Ks. Meško žup. Mar. Celje pri Beljaku, Fieler V. žup. Dole pri Litiji, J. K. za jubilej, Ivanka Lorej Repentabor po 4 K., L. Kumer žup. Biljana, Ljubša M. e. k. kurat Gradec, M. Ražem žup. st. Jakob v Rožu, V. Kramar. kaplan Zavrču pri Ptuj, J. Kranjc žup. Šmarje, Budin J. žup. Soerga, Ant. Lovšin žup. Radomlje, Pravhar J. žup. Pravniki, Kranjsko, Ed. Jamžik žup. sv. M. Rimske Toplice, K. Gnidovec kap. st. Vid Dolenjsko, po 3 K., J. Škerjanc žup. Vreme, K. Preskar žup. Kapele-Dobova, dr. Horvat e. k. notar Brežice, Iv. Korišič e. k. kurat Pulj, L. Bosina kap. sv. Jur. Slo. Gorice, K. Čuk kap. Jesenice, M. Eržen Krk, Fr. Marinčič žup. Kojško, V. Kropivšek kap. pri sv. Lovrencu, J. Barle kap. v Ljubljani, K. Favetti Pulj, M. Strakelj žup. sv. Peter pri Maribolu, J. Podlipnik žup. Selo pri Šumu, J. Ambrož e. k. kurat Pulj, V. Batič, kurat Livek, Fr. Struhec kap. sv. Miklavž pri Ormožu, F. Abram vik. Pliskovica, F. Bergman sv. Leonard Kornško, J. Čizek dekan Jarenina, J. Golob kurat Podgora, A. Teul žup. Brleča, v Rožu, V. Kolar, Reka pri sv. Pavlu, J. Sedej Anče, A. Keček žup. Stoprče, pri Rogatecu, J. Hojnik žup. Koprivni, K. Skulj kap. Soški Potok, K. Zemljic žup. sv. Jur ob Pesu, M. Žička Žičkar kap. Konjice, J. Košir kurat Ročnj. Fran Hiti žup. Slivnica, J. Oblak žup. Bled, J. Črnko žup. Vuhred, Fr. Hrdy žup. Lovrenc pri Labinju, Fr. Kajdiž Kamnik, Ljubljana, Pavel Rath žup. st. Iliji, H. Črnigoj vikar Lokavec, An. Klobučar kap. Bovec, Ema Čanipa Trst po 2 K., J. Noč koop. st. Janžu Dolenjsko Fr. Lom. sv. Peter ob Dravi O. Škambec kap. Ljutomir, V. Pregelj kap. Konjice Noč. M. kap. Tržišče, J. Dom. žup. Studeno, M. Poljak žup. Ajdovec, Skvarč J. kap. sv. Kunigunda, Fr. Šegula žup. sv. Rok ob Sotli, J. Voh kanonik Maribor, J. Vidmar, Žiri, Benedišič, Črni vrh, Mons. Rupald Kožak Celovec, J. Lenard nad. žup. Sm. pri Sl. Gradu, Fr. Lekše žup. Luče, An. Bukovšek kap. Konjice po 1 K., Josip Piciga Dekani 1 K. 20 st. Županič žup. Gotovlje 40 st.

Prva naša zakvala naj je tu izrečena slavni družbi sv. Mohorja v Celovcu, ki je zavodu naklonila tako lepo svoto, hvalevredno je njeno delo, ki je jubilej našega presv. cesarja s tako človekoljubnimi čini proslavila in povišala dragocene besede: „iz naroda za narod“. — Mej razna slovenska društva je razdelila tako znatne svote, mej temi je uvidela potrebnost našega zavoda, sv. Nikolaja in ga tudi obdarila. Hvala jej srečna in ljubi Bog stotero povrni to pa v njenem delovanju. Enaka hvala bodi vsem plemenitim blagim srcem naših dobrotnikov po slovenski zemlji, ki se v daljavi spominjajo zapuščenih in potrebnih brezposelnih slovenskih služkinj tu doli ob morju, v našem

toliko velikem, a nevarnem morju. Zavod obstaja nad 10 let in storil je mnogo, mnogo dobrih činov v prilog ubogim dekletom, zato je res podpore vreden in potreben. Bog plati!

Razne vesti.

r Ljudska vseučilišča. Na Danskem so ustanovili preko 71 ljudskih vseučilišč. Namen teh ljudskih univerz je, prepeljati slušatelje z vročo ljubeznijo do domovine in krščanstva na demokratični podlagi. Te univerze obiskujejo mladi moške iz bolj premožnega kmečkenga stanu, deloma tudi iz obrtnega in delavskega stanu in dekleta iz istih stanov. Obiskovalo je ta vseučilišča zadnja. leta 3500 moških in 3200 žensk. Država ne zahteva nobenega dokazila o sposobnosti voditeljev in učiteljev tega zavoda. Ako šola dokaže zadostno število obiskovalcev, dobi od države do 3000 K letne podpore. Glavni namen teh šol je, da se vzbudi v slušateljih duševni interes, da se jih napeljuje in vsposobi k nadaljni samostojni izobrazbi. Zato pa kupujejo poljudna znanstvena dela ponajveč kmetje in delavci, ki so bili nekdanj slušatelji teh vseučilišč. Poučuje se na teh šolah tudi telovadba, petje in risanje.

KOLEDARČEK:

SuSec—Marc.

13. Sobota: Rozina vd. — Zgod. koledar: * Cesar Jožef II. leta 1741; Izbruh revolucije na Dunaju l. 1848; Umorjen ruski car Aleksander II. leta 1881.

14. Nedelja. 3. postna. (Jezus izžene hudiča.) Matilda, kn.; Pavlina; Desimir. — Zgod. kol.: + Karl Marx, nemški social. pisatelj l. 1883.

15. Ponedeljek: Long n, muč.; Klement Hofbauer, spoz.; Velislav. — Zgod. kol.: Umorjen Julij Cesar l. 44 pred Kr.; * M. Gorkij, ruski pisatelj l. 1868. (Zadnji krajec ob 4.47 ponoči.)

16. Torek: Hilarij in Tacijan, muč.; Heribert, škof.

17. Sreda: Sredp. Patricij, škof; Jedert. dev.; Budimir. — Zgod. kol.: * Krištof Kolumb leta 1436; Viktor Emanuel, postane italijanski kralj l. 1862; + J. J. Rousseau l. 1741.

18. Četrtek: Ciril Jeruz. škof; Edvard, kralj; Slavoljub. — Zgod. kol.: + Fra Angelico, slikar l. 1455.

19. Petek: Jožef, ženin M. Device; Zlata. 20. Sobota: Feliks in tov., muč.; Eugenij, muč.; Vlada. — Zgod. kol.: * Josip Godina-Vrdeljski, pisatelj slovenski in zgodovinar tržaški l. 1808; * Ibsen l. 1828.

Vreme: Heršeljov ključ pravi, da bo še vedno sneg in vihar. Enkrat, bi vendar mogel priti konec te zime.

Tiskovine za č. župne urade priporoča

Prodajalna „Kat. tisk. društva“ v TRSTU ulica delle Poste 9.

Dosedaj so na novo natisnjene in je udobiti sledeče:

Dnevnik; Fides Matrimonii; Fides Mortis; Fides Nativitatis et Baptizma; Izkaz premen. in stalnih najemščin; Izkaz glavnice; Izkaz hranilnih vlog; Izkaz ustan. sv. maš; Nota v smislu „Ne temere“; Nota za ženine in neveste; Liber intentionum; Liber Baptizatorum; Liber Copulationum; Posnetek računa; Račun; Testimonium status liberi; Testimonium denuntiationum matrimonialium.

SVOJI K SVOJIM! SVOJI K SVOJIM! Uljudno naznanjam sl. občinstvu, č. duhovščini, p. n. učitelstvu, krtnim šolskim svetom in šolskim vodstvom, kakor tudi raznim čitalnicam in ljudskim knjižnicam, da sem preskrbel svojo

KNJIGOVEZNICO

z vsem potrebnim da lahko izvršujem vsa dela od priprostitih do najfinjših. Posebno solidno in ceno vezanje knjig za šolske, ljudske in zasebne knjižnice ter čitalnice. — Vezanje in prevezanje misalov, raznih zapisnikov, hranilnih in drugih knjig, ter izvrševanje raznih del, ki spadajo v knjigoveško stroko. Zunanja naročila izvršujem solidno in točno.

ANTON REPENŠEK, knjigovez TRST, ulica Cecilija št. 9. — TRST.

KUPUJTE „Užigalice v korist obmejnim Slovincem“

in kolek v isti namen. — Oboje je dobiti v prodajalni „Katoliškega tiskovnega društva“ v Trstu, ulica delle Poste 9.

Slovenec KONRAD SKAZA, delavnica za vsa cerkvena dela

v St. ULRICH, Gröden (Tirolsko) se najtopleje priporočuje za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franko. Postrežba solidna in hitra.

Prodajalna katoliškega tiskovnega društva v TRSTU

se priporoča v nabavo spovednih in obhajilnih listkov za velikonočni čas.

Kupite čevlje
pri poštenem slovenskem čevljarskem mojstru
Josipu Stantič
TRST — ulica Rosario št. 2 — TRST
(pri cerkvi sv. Petra v starem mestu.)
Ta mojster vam postreže po domače, z najboljšimi čevlji in po nizki ceni.

ZALOGA
likerjev v sodčih in butiljkah
JAKOB PERHAYC
TRST — Via delle Acque — TRST
Veliki izbor vsakovrstnih najfinejših in starih vin v buteljkah.
Postrežba točna. — Cene zmerne. — Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi na debelo ali na drobno za razne slavnosti, poroke, krste, družinska pogoščenja itd. — Za poletni čas se priporoča malinovec in tamarindo.

NOVO POGREBNO PODJETJE
Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13.
Telefon 14-02. (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon 14-02
Zaloga oprave ulica Massimo d'Azeglio št. 18.
Priraja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.
Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrlične, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rokave, čevlje, vence in umetnih cvetlic, kovine, porcelana in perl.
Bogata zaloga: Voščene sveče. Cene nizke, da se ni bati konkurence.
Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo: HENRIK STIBEL in drug.

LJUDSKA POSOJILNICA IN HRANILNICA
za tržaško občino pri Sv. Ivanu pri Trstu.
Podurad v Trstu, ulica delle Poste 9. Telefon 2110
Sprejema hranilne vloge tudi od **4 1/2%** Davke plača hranilnica sama.
neudov in jih obrestuje po **4 1/2%** Za varnost vlog jamčijo udje
(350) z vsem svojim premoženjem v znesku približno tri milijone kron.
Za večje vloge se tudi dajo višje obresti po ustmenem pogovoru s stranko. — Hranilnica in posojilnica je pod nadzorstvom svetoivanske duhovščine. — Vsak krščansko misleč Slovenec naj vlaga svoj denar le pri Ljudski hranilnici in posojilnici pri sv. Ivanu pri Trstu.

Prodajalna KATOLIŠKEGA TISKOVNEGA DRUŠTVA
-- v TRSTU, ulica delle Poste št. 9. --

Ima na razpolago razne molitvenike v slovenskem, nemškem in laškem jeziku, podobe male za darilo in velike za okvir, svetinje, rožne vence, kipe in križe raznih velikosti in cen iz kovine in lesene, različni papir pismeni in pisarniški, razni ovitki, šolski zvezki, vse pisarniške potrebščine, trgovske knjige, notici i. t. d., i. t. d.
:: Častito duhovšično opozarjamo posebno ::
na našo zalogo voščenih sveč prav po tovarniški ceni in sicer: pristno voščene kg á K 5.—, I. vrste „Il Santo di Padova“ kg á K 4.40, II. vrste kg á K. 2.40, okinčane sveče kg á K 3.40, ekonomične sveče kg á K 1.40. Odpadki sveč se sprejemajo in plačujejo po kakovosti. V zalogi je kadilo (virh) 3/4 kg K 1.20, 2.—, 2.40 ter oglje za kadilnice á kg K 2.—. Stekla za večno luč, stenji za večno luč, žrvrica za prižiganje na kilo, ali v zavitkih, prižigalniki (kajfeži) povoskano platno za altarje, tiskovine za č. župne urade dobito istotam.
Sprejemajo se knjigoveška dela po zmerni ceni. Preskrbi se okvirje za razne slike. Razpolagamo z vzorci. Slike: Prešerna, Gregorčiča, Vodnika in Slomška v lepem okvirju á K 7.60. Podoba papeža Pija X v pozlačenem okvirju za K 20.—. Sveče za domačo rabo á 3, 4, 5 in 6 v zavoju ter svečice zvitihi in za božičnice so vedno v zalogi. — Preskrbimo ovitke z poljubnim naslovom.
Obilno obiska in naročil prosil
„Katoliško tiskovno društvo“ v Trstu.

Dobava cerkvenih oblačil in cerkvenih potrebščin vsake vrste.